

Pěstounská péče na přechodnou dobu

Praxe

- upravuje § 27a, zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- před zařazením klientů do evidence osob vhodných stát se pěstouny – nutná specializovaná a rozšířená příprava
- v praxi se ukazuje, že je nutná určitá příprava i rodinných členů, zejména dětí (např. dětí, mají-li se další děti v rodině „střídat“). Přípravou v tomto kontextu nemusíme rozumět pouze tzv. přípravný kurz organizovaný krajským úřadem/magistrátem
- důležité předem vymezit, o jaký druh pěstounské péče na přechodnou dobu (PPPD) se jedná, nutný individuální přístup

- Krajský úřad Středočeského kraje má v současnosti 2 pěstounské rodiny na přechodnou dobu: – 1 x ranná pěstounská péče (projekt manželů Hláskových narodit se do rodiny –viz. dále), 1x „akutní“ pěstounská péče, kdy zkušení pěstouni nabízejí krátkodobou a mnohdy krizovou pomoc dítěti, jehož rodiče jsou např. hospitalizováni
- obě zmíněné pěstounské rodiny tak výrazným způsobem suplují ústavní péči, nebo péči jinak kolektivní
- s dalšími zájemci o PPPD se v současnosti jedná. V praxi narážíme na neinformovanost klientů, určitý druh naivity, nepřipravenost, nereálná očekávání....

- v praxi potíže s dávkovým zabezpečením pěstounů na přechodnou dobu – např. nutnost vrácení rodičovského příspěvku při předání dítěte dříve, než prvního následujícího měsíce
- naše motto: nehledat důvody, proč to nejde, ale dělat vše pro to, aby to šlo 😊, hledat nové (legální) způsoby a cesty
- nezajištěnost pěstounů v „mezidobí“, a přitom v podstatě nemožnost nalézt si zaměstnání (nejistota, nepředvídatelnost umístění dalšího dítěte do tohoto druhu PP)
- naše vize: nalézt pěstounskou rodinu na přechodnou dobu, kam by byli umísťovány děti kolem 15 let (před nástupem na střední školu či učiliště), do svých 18 let. Domníváme se, že by došlo ke kvalitnější přípravě na vstup do života, a to i přes mnoho promyšlených programů v ÚV

Jak to tedy chodí?

- pro ilustraci využít případ ranné pěstounské péče, neboť zde jsou prozatím ve Středočeském kraji větší zkušenosti, než v akutní PP přechodné
- sociální pracovníce III. obce (úřad obce s rozšířenou působností – OSPOD) vytipuje vhodné dítě do tohoto projektu (Narodit se do rodiny)
- oznámí svému nadřízenému krajskému úřadu, zmapuje situaci, získá informace, zda je pěstounská rodina aktuálně volná, získá další informace o následném postupu, doporučení, kontakty, aktuální šetření
- Podmínky – jaké dítě je tedy vhodné?: dítě u něhož je předpoklad, že se buď vrátí v dohledné době do rodiny původní, nebo matka po uplynutí 6 týdnů podepíše souhlas s osvojením, nebo jiný způsob (např. dítě z babyboxu) atd., zároveň přiměřený zdravotní stav, tedy dítě, které nevyžaduje přímý lékařský dohled nonstop.

- po narození dítěte opět kontakt příslušné sociální pracovnice s krajským úřadem. Nutná úzká spolupráce, neboť zde v tuto chvíli **nedochází k projednávání dítěte v poradním sboru!!!**
- sociální pracovnice III. obce podává návrh k soudu na nařízení PO – nutné, aby soud uvedl svěření dítěte KONKRÉTNĚ, tedy např. do pěstounské péče na přechodnou dobu k manželům Novákovým. Nelze mít v PO uvedeno pouze svěření do péče – potíže s dávkami
- na základě PO jde dítě do pěstounské rodiny – snažíme se o převzetí ihned z porodnice, zpravidla v tom není problém
- v praxi: nutná je osvědčenost a ochota spolupráce lékařů, soudců, dávkových pracovníků, ale i dalších odborníků

- dítě je v PP, vzájemně spolupracuje místně příslušná sociální pracovnice dítěte a sociální pracovnice pěstounů
- sociální pracovnice v mezidobí urychleně vyřizuje náležitosti spisové dokumentace pro nahlášení dítěte do NRP (např. občanství, sociální zpráva, přehledný list)
- další náležitosti spisové dokumentace má na starosti pěstounská rodina – tedy zejména: psychologické posouzení dítěte, zdravotní zpráva, fotografie aj.
- nutná absolutní provázanost mezi pěstouny a odborníky – v praxi SUPER: osvědčuje se, že když máme všichni jeden cíl (aby šlo dítě, co nejdříve do „konečné“ rodiny), daří se
- jsme na počátku, vychytávání „mušek“, nicméně všechny potíže jsou dobře zvládnutelné – chystaná novela zákona č. 359/1999 Sb.

- Krajský úřad Středočeského kraje nenutí „své“ sociální pracovníce k využívání těchto forem NRP, nicméně je považuje za zcela legitimní, nikoliv alternativní, a proto jsou Středočeské sociální pracovníce k tomuto metodicky vedeny
- po zkompletování spisové dokumentace sociální pracovníce nahlásí dítě do NRP (zpravidla bez prodlevy a velmi záhy) ke zprostředkování, na příslušný krajský úřad
- krajský úřad postupuje „klasicky“ – poradní sbor projedná vhodné možné osvojitele, následuje „Oznámení o vhodnosti stát se osvojitelem dítěte“

- budoucí osvojitele jsou seznámeni se spisovou dokumentací dítěte, s jeho situací, s právními otázkami, s dalším postupem. Seznámení provádí psycholožka krajského úřadu a sociální pracovnice krajského úřadu.
- prostřednictvím krajského úřadu je osvojitelům nabídnut další termín setkání, kde dojde k seznámení s pěstouny, mnohdy i s miminkem. Na tomto setkání jsou „vyladěny“ další detaily, výhled na předání dítěte, předání jedinečných informací o životě dítěte....
- do procesu předání dítěte již není ze strany krajského úřadu nebo sociálních pracovníků zasahováno, pouze v případě potíží jsme připraveni pomoci, (jak sociální pracovnice, tak psycholožka, případně neziskové organizace) – prozatím nebylo třeba využívat

- naším cílem je, aby do takto intimního procesu zasahovalo co nejméně cizích subjektů
- proces končí předáním dítěte, pěstouni čekají na další dítě, osvojitelé postupují klasicky....

Dotazy, diskuse

Děkuji za pozornost.

Mgr. Bc. Jana Nožířová, DiS.
jana.nozirova@seznam.cz

